

Jákup í Skemmuni:

Hví eg umsetti Svenskar stuttsögur I

Bárður Jákupsson hefur tekið myndirnar í bókinni. Hetta er teikning til söguna «Einsamallur við eina hálopottafloku av konjakkii».

Eitt hitt mest áhugaverda fyrirbrigðið í skaldskapargróðrinum er stuttsögan. Tað er satt kynstur at skriva eina góða stuttsögu. Svøríki hefur síðan aldamótíð havt fleiri frálíkar høvundar á hesum øki, og teirra millum fleiri konufólk.

Tað er eitt sera væi umhugsað uppskot, sum eg

legði fram fyri Ivo Holmqvist og Bengt Audén, sum báðir eru doktarar í bókmentum, fyri 5 árum síðan. Eg havi gjøgnum árin umsett hópin av ymiskum stuttsögum, men tað hava verið tilvildarlígar stuttsögur, sum mæi sjálvum dæmði, ella sum onkur annar hefur bent mær á og biðið meg um at týða.

Við bókini *Svenskar stuttsögur I* vildu vit gera fyrsta partin av tveimum um stuttsöguna, soleiðis sum hon hefur tikið seg fram í Svøríki frá aldamótinum. Vit komu fram til stríðsárin, og seinni

partur, sum nú verður snøggaður, eru stuttsögur frá árunum eftir stríðslok.

I fyrsta partinum eru høvundarnir: August Strindberg, Hjalmar Söderberg, Moa Martinson, Pär Lagerkvist, Stina Aronson, Jan Fridegård, Eyvind Johnson, Ivar Lo-Johansson er ein hin mist lísi svenski rithøvundur i Fraklandi. Hesar søgur eru tað torførasta, sum eg nakrantíð havi havt til týðingar. Men tað var gott at hava hesar báðar svensku vitnenninar til hjálpar, tí i felag royndu vit at fáa frægasta úrslitið, og ein stuttleiki var tað

i sjálvum sær at fáast við hesar nýroyndir.

Framhaldsskúlin og fólkíð

Vit hava i nógv ár tosað og skrivað um, at einki tilfar er i framhaldsdeildini á føroyskum, og tí mátti hetta verið kærkomin bók har. Næmingarnir kundu lisið søgurnar á føroyskum fyrst, og so kunnað seg við upprunatekstin. Men tað er ógvuliga avmarkað, ið skular hava keypt av hesi bókini, so lægið tað ljóðar.

Har aftur ímóti hava nógvir einstaklingar ogn-

stuttsøgurnar i savninum eru hesar:

August Strindberg: Eitt hálvt pappirsark
Hjalmar Söderberg: Ein temunnur
Moa Martinson: Trælurin og vegurin
Pär Lagerkvist: Pápin og eg
Stina Aronson: Konufólka-Danjal
Jan Fridegård: Jóhan og Eva
Eyvind Johnson: Støðgur i myrlandinum
Ivar Lo-Johansson: Úr heimsbókmentum
Folke Fridell: Uppgerð
Artur Lundkvist: Durita hefur hala
Harry Martinson: Ein marrudreymur i smaleyki
Thorsten Jonsson: Einsamallur við eina hálvpottafloku av konjakkii

að sær hana. Vit trigger vóru sera væi nøgdri við bókina, tað ið hon var liðug.

Fremst i bókini hefur Ivo Holmqvist skrivað ein inngang um stuttsöguna sum listagrein. Har sigur hann m.a.:

«Stuttsögan miðar ofta eftir at lýsa vanlig fólk og gerandishendingar, sum lesarin sjálvur kemst við. Hendingarnar fara fram i lopum, liðandi umskiftingum við smáum ábendingum, og bókmentagreinin kann lokka til formlígar og málslígar nýroyndir. Soleiðis er mangan hjá Pär Lagerkvist (1891-1974)».

Sjálvur havi eg altíð hildið meira um stuttsögur enn um skaldsögur, men soleiðis eru vit so ymisk av lyndi. Men vit kunnu eisini uppliva eina stóra stuttsögu sum eina litla skaldsögu, og eina litla skaldsögu sum eina stóra stuttsögu. Tað hava vit fleiri dømi um á føroyskum. Fleiri av skaldsögum okkara kundu verið styttað saman til stuttsögur, men tað krevur eitt serligt listaligt hegni!

Svenskar stuttsögur I er ein snotulig bók. Bárður Jákupsson hefur skreivað hana við einari hugtakandi kápu og hugaríkandi listaverkum — einum til hvørja söguna, og so er heil síða við hvørjum einstøkum rithøvundi avmyndaðum.

Bókin er ikki torført at ganga at. Hon letur seg upp fyri tær og býður tær at lesa seg.

Ger tað!

Ikki fyri mína skyld, men fyri tína egnu!

Bókin fæst nú á útsølu fyri 44,- krónur — men vilt tú ikki keypa hana, so ber til at læna hana á Bókasavninum.

Tú verður ríkir av henni!

J-S

Elsta Havnin hampað

I ár verður Havnar kirkja 200 ár. Og i hesum háttarlíga sambandi hefur Tórshavnar býráð avgjørt at hampa um grannalagið hjá kirkjuni, á Húsabrugv, i Bringsnagøtu og á Bryggjubakka.

Býráðið upplýsir, at ætlanin er at fáa aftur gamla dámin, uttan kortini at sleppa teimum hentleikum og møguleikum, nýggja tíðin hefur við sær. So eingin orsök er at stúra. Bílarnir verða ikki útiðstírt!

Arbeiðið er longu byrjað, millum H.N. Jacobsens Bókahandil og Løgtingsskrivstovuna.

Kommunan ger sjálv arbeiðið.

Felagsantenna

Býráðið hefur sett sær fyrri miðvíst at endurnýggja gamla býarpartin. Kloakkir eru lagdar

undir heilt Undir Ryggi og úti á Reyni. Nýggjar vatnleiðingar eru lagdar og luftleiðingar, sum misprýða, eru tiknar niður og

lagdar i jörðina. Eisini verða lagdir kaðalar til felagsantennu, so sleppast kann undan antennum á hvørjum taki.

Við i ætlanunum eru eisini nýggj gøtuljos.

hd

Norrøna ger eykaferð í august

Sambært ferðaaetlanini hjá NORRØNU fyri summarið 1988 átti hon at farið av Havnini fyri seinastu ferð i ár friggjadagin 26. august.

Men tað nú nakrir dagar eru «til avlops», aðrenn farið verður i charter, hava tæy á Smyril Line gjørt av at gera eina eykaferð úr Hanstholm til Seyðisfjarðar og aftur, baðar vegir verður vitjað á Havnini, upplýsir Smyril Line.

Eykaferðin sær soleiðis út:

Siglingarleið	Dagur	Koma	Fraf.	Dato
Hanstholm	Leygardagur	16.00	20.00	27.08.
Tórshavn	Mánadagur	07.00	12.00	29.08.
Seyðisfjarður	Týsdagur	08.00	12.00	30.08.
Tórshavn	Mikudagur	06.00	09.00	31.08.
Hanstholm	Hosdagur	16.00		

Leggjast skal til merkis, at á hesi eykaferð verður ikki siglt til Lerwick og Bergens.

Ferðakostnaðurin er tann sami, sum er galdandi i ferðaaetlanini fyri 1988, men verður henda «eykaferðin» roknað sum lagárstið, t.v.s. at 25% verða latin i avslátri.